

SAMRÅDSTALE

Miljøministeren

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål A

”Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil sikre den politiske involvering af Folketinget i udmøntningen af loven samt redegøre for konsekvenserne af hjemlerne i lovforslaget?”

SAMRÅDSTALE

Miljøministeren

”Det talte ord gælder”

Indledning

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Jeg tager spørgsmålet som et udtryk for, at I er mange partier, som støtter op om den grønne dagsorden og det som lovforslaget står for: Mere cirkulær økonomi, mere genanvendelse og mindre brug- og smid væk.

Udvidet producentansvar er et vigtigt virkemiddel i omstillingen til en mere cirkulær økonomi.

Og den omstilling er nødvendig. Vi forbruger i dag langt mere end vores klode kan holde til. Når vi smider brugbare ting ud og forbrænder plastikaffald, så udleder vi CO₂ til atmosfæren og vi spilder klodens ressourcer.

Vi forbrænder alt for meget affald og vi genbruger og genanvender for lidt. Alt for mange ting bliver til affald uden at have været brugt mere end få

”Det talte ord gælder”

gange. Vi lader vores dyrebare ressourcer gå op i røg, det udleder CO₂ og er et enormt spild.

Med den globale sundhedskrise som vi står midt i, ser vi også ind i en fremtid med store økonomiske konsekvenser overalt i verden. Dansk økonomi er ikke undtaget. Vi har ikke længere råd til at spilde vores ressourcer.

Vi har en enestående mulighed for at gøre genopretningen af Danmark grøn og få den grønne omstilling til at gå hånd i hånd med genrejsningen af dansk økonomi.

Affald og cirkulær økonomi, hvor vi bruger vores ressourcer langt mere optimalt, kan spille en væsentlig rolle i genopretningen. En stærkere genanvendelsessektor med nye grønne arbejdspladser skal stimuleres, nye cirkulære forretningsmodeller skal fremmes.

I en cirkulær økonomi spiller udvidet producentansvar en væsentlig rolle. Med udvidet producentansvar får producenterne ansvaret for

”Det talte ord gælder”

deres produkter, når de bliver til affald.

Når producenterne skal betale for at få affaldsbehandlet deres udtjente produkter, får de direkte motivation til at designe bedre produkter.

Vi skal have mere producentansvar og vi skal forbedre de ordninger, der allerede er.

Inddragelse af Folketinget

Som jeg også tilkendegav over for udvalget i sidste uge på den tekniske gennemgang af lovforslaget i ministeriet, så vil jeg invitere til forhandlinger om udmøntningen lovforslagets hjemler.

Vi står overfor væsentlige politiske beslutninger om den bedst mulige indretning af vores affaldssystem. Det er vigtigt, at vi samarbejder bredt om at få sat de rette rammer for en sektor, som i den grad skal til at omstille sig fra at forbrænde affald og til i højere grad at genbruge og genanvende.

”Det talte ord gælder”

Erhvervslivet melder sig klar til at tage ansvaret. Dansk Affaldsforening er kommet med deres forslag. Ligesom I i Miljø- og Fødevareudvalget også har fået henvendelser og haft besøg af forskellige brancheorganisationer. De har forskellige bud på, hvordan de synes, at det udvidede producentansvar for emballage kan etableres bedst muligt.

Det ligger mig derfor meget på sinde at få inddraget og hørt de aktører, som skal løfte de konkrete opgaver i producentansvaret. Det kan også bidrage til at skabe grobunden for det tætte samarbejde, som er nødvendigt for at de ambitiøse mål for genanvendelse kan nås.

Jeg vil derfor gerne invitere til forhandlinger på et bagtæppe af grundig inddragelse af interessenterne og nærmere analyser af de mest effektive løsninger. Jeg forestiller mig derfor, at forhandlingerne kan finde sted i løbet af 2021.

”Det talte ord gælder”

Konsekvenser af hjemler

Jeg bliver også bedt om at redegøre for konsekvenserne af lovforslagets hjemler. Lovforslaget fastsætter en række hjemler, som skal sikre, at vi når i mål med producentansvar inden for de rammer, som EU sætter.

Hjemlerne skal fastsættes nu, så vi inden for EU-fristen kan dokumentere over for resten af Europa: at ja, vi vil indføre udvidet producentansvar for emballage og ja, det vil vi gøre i overensstemmelse med de krav, som vi i EU i fællesskab er blevet enige om at stille til udvidet producentansvar.

Den nærmere konkretisering vil ske på bekendtgørelsesniveau. Det har baggrund i, at det kan være nødvendigt løbende at tilpasse reglerne for ordningernes administration. Det er også en fordel for alle, der varetager opgaver i et udvidet producentansvar, at gøre det på den måde. Fordi det betyder, at de administrative regler løbende kan forenkles og tilpasses på en smidig måde.

”Det talte ord gælder”

Der er dog fortsat et vist nationalt handlerum, når det skal fastlægges, hvem der gør hvad med affaldet i et producentansvar.

Dette handlerum er hegnet ind af lovforslagets bemærkninger, hvor der tilkendes gives en række principper for udmøntningen:

- Udgangspunktet er den til enhver tid gældende organisering af affaldssektoren, samt organiseringen af de øvrige producentansvarsordninger.
- Det står der fordi, at vi skal sikre en strømlinet affaldssektor med klar rolle- og ansvarsfordeling, enkel at forstå og benytte for borgere og virksomheder, samt enkel at føre kontrol og tilsyn med.
- Der vil blive fastsat krav til indsamlingsordningerne ift. hvilke fraktioner emballageaffaldet skal indsamles i. Dette med henvisning til

”Det talte ord gælder”

affaldsdirektivets krav til særskilt indsamling af affald.

- Enkel administration med henblik på færrest mulige administrative omkostninger.
- Giver mulighed for at benytte affaldsdirektivets undtagelsesmulighed for fuld producentfinansiering.
- Følge EU-vejledninger med henblik på så stor grad af harmonisering på tværs af EU som muligt.

At det fremgår af lovteksten, at udmøntningen skal ske med udgangspunkt i den til enhver tid gældende organisering af affaldssektoren, er jo også en klar tilkendegivelse af, at Danmarks affaldspolitik fastlægges i politiske aftaler.

Konkret er lovforslaget derfor udarbejdet med udgangspunkt i den seneste brede politiske aftale om organiseringen af affaldssektoren fra 2007,

”Det talte ord gælder”

hvor det blandt andet blev aftalt, at genanvendeligt erhvervsaffald er konkurrenceudsat.

Opsummering

Lovforslaget giver således ikke en fri og åben vej for den konkrete udmøntning.

Det har hverken jeg eller regeringen interesse i. Vi har derimod interesse i, at vi sikrer os, at vi lever op til de miljømæssige ambitioner, mål og krav, som vi er blevet enige med resten af Europa om, skal være gældende for producentansvar.

Med den invitation til forhandlinger, som jeg kommer med her i dag, får I mulighed for at være med i dette arbejde.

Tak for ordet.

”Det talte ord gælder”